

Deutsch-Polnisches Schultheaterfest der Uckermärkischen Bühnen Schwedt

DIE WELLE

FALA

Das Theaterstück „Die Welle“ (basierend auf dem Roman von Morton Rhue) thematisiert die Anfälligkeit von Menschen für faschistoides Denken. Die Handlung spielt an einer amerikanischen Highschool. Der Geschichtslehrer Ben Ross stellt fest, dass seine Schüler nicht verstehen, wie die deutsche Bevölkerung den Aufstieg des Nationalsozialismus zulassen konnte. Um ihnen die Mechanismen von Manipulation und Gruppenzwang zu demonstrieren, startet er ein psychologisches Experiment.

Ross gründet eine Bewegung namens „Die Welle“. Er stellt strenge Regeln auf, fordert absoluten Gehorsam, führt gemeinsame Slogans („Macht durch Disziplin, Gemeinschaft, Handeln“) und ein Erkennungszeichen ein. Die Schüler sind begeistert. Besonders Außenseiter wie Robert finden in der straff organisierten Gemeinschaft plötzlich Halt und Anerkennung. Innerhalb kürzester Zeit entwickelt sich eine gefährliche Eigendynamik: Die Mitglieder der „Welle“ beginnen, Andersdenkende systematisch auszugrenzen, zu bedrohen und zu tyrannisieren.

Die Schülerin Laurie Saunders erkennt als eine der wenigen die wachsende Gefahr. Sie weigert sich, der Bewegung beizutreten, und nutzt die Schülerzeitung, um öffentlich vor dem faschistischen Charakter der „Welle“ zu warnen. Dadurch gerät sie selbst ins Visier der Bewegung und wird sogar von ihrem Freund David bedroht. Als David jedoch handgreiflich gegen Laurie wird, bricht seine loyale Fassade zusammen. Er begreift erschrocken, wie sehr das Experiment seine Persönlichkeit verändert hat.

Gemeinsam mit Laurie fleht David den Lehrer an, das Experiment sofort zu beenden. Ross erkennt, dass ihm die Kontrolle entglitten ist. Er beruft eine letzte, exklusive Versammlung aller Mitglieder ein. Dort konfrontiert er die schockierten Jugendlichen mit der Wahrheit: Er zeigt ihnen ein großes Porträt von Adolf Hitler und erklärt ihnen, dass sie bereitwillig denselben blinden Gehorsam an den Tag gelegt haben wie die Menschen im Dritten Reich. Das Experiment endet tiefenwirksam.

Sztuka teatralna „Fala“ (oparta na powieści Mortona Rhue) porusza temat podatności ludzi na myślenie o charakterze faszystowskim. Akcja rozgrywa się w amerykańskiej szkole średniej. Nauczyciel historii Ben Ross zauważa, że jego uczniowie nie rozumieją, w jaki sposób społeczeństwo niemieckie mogło dopuścić do wzrostu popularności nazizmu. Aby zademonstrować im

mechanizmy manipulacji i presji grupowej, rozpoczyna eksperyment psychologiczny.

Ross zakłada ruch o nazwie „Fala”. Ustanawia surowe zasady, wymaga bezwzględnego posłuszeństwa, wprowadza wspólne hasła („Siła przez dyscyplinę, wspólnotę, działanie”) oraz znak rozpoznawczy. Uczniowie są zachwyceni. Szczególnie osoby z marginesu społecznego, takie jak Robert, nagle odnajdują oparcie i uznanie w tej ściśle zorganizowanej wspólnoty. W bardzo krótkim czasie rozwija się niebezpieczna dynamika: członkowie „Fali” zaczynają systematycznie wykluczać, zastraszać i tyranizować tych, którzy myślą inaczej.

Laurie Saunders, jako jedna z niewielu w szkole, dostrzega narastające zagrożenie. Odmawia przystąpienia do ruchu i wykorzystuje gazetkę szkolną, by publicznie ostrzec przed faszystowskim charakterem „Fali”. W ten sposób sama staje się celem ruchu, a nawet otrzymuje groźby od swojego chłopaka Davida. Kiedy jednak David uderza Laurie, jego fasada lojalności pęka. Z przerażeniem uświadamia sobie, jak bardzo eksperyment zmienił jego osobowość.

Wraz z Laurie David błaga nauczyciela o natychmiastowe zakończenie eksperymentu. Ross zdaje sobie sprawę, że stracił kontrolę nad sytuacją. Zwołuje ostatnie, zamknięte zgromadzenie wszystkich członków ruchu. Tam konfrontuje szokowaną młodzież z prawdą: pokazuje im wielki portret Adolfa Hitlera i wyjaśnia, że dobrowolnie wykazali się takim samym ślepyim posłuszeństwem, jak ludzie w III Rzeszy. Eksperyment przynosi trwałe i głębokie rezultaty.